

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав)

24 юни 2015 година *

„Преюдициално запитване — Пространство на свобода, сигурност и правосъдие — Граници, убежище и имиграция — Директива 2004/83/ЕО — Член 24, параграф 1 — Минимални стандарти относно условията за предоставяне на статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила — Отнемане на разрешението за пребиваване — Условия — Понятие за императивни причини, свързани с националната сигурност или обществения ред — Участие на лице със статут на бежанец в дейностите на организация, включена в изготвения от Европейския съюз списък на терористичните организации“

По дело C-373/13

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Verwaltungsgerichtshof Baden-Württemberg (Германия) с акт от 27 май 2013 г., постъпил в Съда на 2 юли 2013 г., в рамките на производство по дело

Н. Т.

срещу

Land Baden-Württemberg,

СЪДЪТ (първи състав),

състоящ се от: А. Tizzano, председател на състава, S. Rodin, А. Borg Barthet, Е. Levits и М. Berger (докладчик), съдии,

генерален адвокат: Е. Sharpston,

секретар: А. Impellizzeri, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 4 юни 2014 г.,

като има предвид становищата, представени:

— за Н. Т., от В. Pradel, Rechtsanwalt,

— за германското правителство, от Т. Henze и А. Lippstreu, както и от А. Wiedmann, в качеството на представители,

— за гръцкото правителство, от М. Michelogiannaki, в качеството на представител,

* Език на производството: немски.

- за италианското правителство, от G. Palmieri, в качеството на представител, подпомагана от M. Russo, avvocato dello Stato,
- за Европейската комисия, от M. Condou-Durande и W. Bogensberger, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 11 септември 2014 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 21, параграфи 2 и 3 и член 24, параграфи 1 и 2 от Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29 април 2004 година относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила (ОВ L 304, стр. 12; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 7, стр. 52).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между г-н Т. и Land Baden-Württemberg [провинция Баден-Вюртемберг] относно решение за експулсиране на първия от територията на Федерална република Германия и за отнемане на разрешението му за пребиваване.

Правна уредба

Международното право

Женевска конвенция за статута на бежанците

- 3 Член 28 от Конвенцията за статута на бежанците, подписана в Женева на 28 юли 1951 г. (*Recueil des traités des Nations unies*, том 189, стр. 150, № 2545 (1954) и влязла в сила на 22 април 1954 г. (наричана по-нататък „Женевската конвенция“), допълнена с Протокола за статута на бежанците от 31 януари 1967 г., влязъл в сила на 4 октомври 1967 г., е озаглавен „Документи за пътуване“ и параграф 1 от него предвижда:

„Договарящите държави са длъжни да издават на бежанците, законно пребиваващи на тяхна територия[,] документи за пътуване извън тази територия освен в случаите, когато важни съображения за националната сигурност или опазване на обществения ред изискват обратното; [...]“.

- 4 Член 32 от Женевската конвенция е озаглавен „Експулсиране“ и параграф 1 от него гласи:

„Договарящите държави се задължават да не експулсират бежанец, законно пребиваващ на тяхна територия, освен по съображения за национална сигурност или опазване на обществения ред“.

- 5 Член 33 от Женевската конвенция, озаглавен „Забрана за експулсиране или връщане („refoulement“) на бежанци“, гласи:

„1. Някоя договаряща държава няма по какъвто и да е начин да експулсира или връща („refouler“) бежанец до границата на територията, където са били застрашени животът или свободата му по причина на неговата раса, религия, националност, принадлежност към дадена социална група или политически възгледи.

2. От облагите от тази разпоредба обаче не може да се възползва бежанец, за ко[го]то има основания да се смята, че представлява опасност за сигурността на страната, в която се намира, или който, веднъж осъждан с окончателна присъда за особено тежко престъпление, представлява опасност за обществото на тази страна“.

Резолюции на Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации

- 6 На 28 септември 2001 г. Съветът за сигурност на Организацията на обединените нации приема Резолюция 1373 (2001), в чийто преамбюл отново се утвърждава по-специално „необходимостта от борба с всички средства, в съответствие с Устава на Организацията на обединените нации, с произтичащите от терористични актове заплахи за международния мир и сигурност“.
- 7 В точка 5 от посочената резолюция Съветът за сигурност на Организацията на обединените нации заявява, че „терористичните актове, методи и практики, както и умишленото финансиране и планиране на актове на тероризъм и подбудителството към такива актове противоречат на целите и принципите на Организацията на обединените нации“.
- 8 В точка 5 от Резолюция 1377 (2001) от 12 ноември 2001 г. на Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации относно произтичащата от терористични актове заплаха за международния мир и сигурност се подчертава, че „международните терористични актове противоречат на целите и принципите на Устава на Организацията на обединените нации и че финансирането, планирането и подготвянето на международни терористични актове, както и всички други форми на подпомагане на такива актове също противоречат на посочените в него цели и принципи“.

Правото на Съюза

- 9 Съображения 3, 6, 10, 16, 22, 28 и 30 от Директива 2004/83 гласят:

„(3) Женевската конвенция и Протоколът към нея представляват крайъгълен камък на международноправния режим за закрила на бежанците.

[...]

(6) Основната цел на настоящата директива е, от една страна, да гарантира прилагането от всички държави членки на общи критерии за определяне на лицата, които реално се нуждаят от международна закрила, и от друга страна, да гарантира[...] минимално равнище на предимства за тези лица във всички държави членки.

[...]

(10) Настоящата директива зачита основните права, както и признатите принципи, по-конкретно в Хартата на основните права на Европейския съюз. По-специално настоящата директива има за цел да гарантира пълното зачитане на човешкото достойнство и правото на убежище на търсещите убежище и на придружаващите ги членове на тяхното семейство.

[...]

(14) Признаването на статута на бежанец е декларативен акт.

[...]

(22) Деянията, противоречащи на целите и принципите на Организацията на обединените нации, са посочени в Преамбюла и в членове 1 и 2 от [Устава] на Организацията на обединените нации и между другото са включени в резолюциите на Организацията на обединените нации относно „мерките за борба с международния тероризъм“, съгласно които „терористичните актове, методи и практики, както и умишленото финансиране и планиране на актове на тероризъм и подстрекателството към такива актове противоречат на целите и принципите на Организацията на обединените нации“.

[...]

(28) Понятието национална сигурност и обществен ред обхваща също така случаите, в които гражданин на трета страна принадлежи към сдружение, поддържащо международния тероризъм, или подкрепя такова сдружение.

[...]

(30) В рамките, определени от техните международни задължения, държавите членки могат да приемат такива разпоредби, съгласно които предоставянето на предимства по отношение на достъпа до работа, до социално осигуряване, до здравеопазване и до средства за интегриране е подчинено на предварителното издаване на разрешение за пребиваване“.

10 Член 13 от Директива 2004/83, озаглавен „Предоставяне на статут на бежанец“, предвижда:

„Държавите членки предоставят статут на бежанец на всеки гражданин на [трета] страна или на лице без гражданство, който отговаря на условията, за да бъде разглеждан като бежанец съгласно разпоредбите на глави II и III“.

11 Съгласно член 14 от тази директива, озаглавен „Отнемане, прекратяване на статут на бежанец или отказ за неговото подновяване“, предвижда:

„[...]

4. Държавите членки могат да отнемат статут на един бежанец, предоставен от правителствен, административен, съдебен или квазисъдебен орган, да го прекратят или да откажат да го подновят:

- a) когато са налице разумни основания той да бъде разглеждан като заплахата за сигурността на държавата членка, в която се намира;
- b) ако като осъден с окончателно влязла в сила присъда за особено тежко престъпление той представлява заплахата за обществото на тази държава членка.

[...]

6. Лицата, по отношение на които се прилагат параграфи 4 и 5, имат правото да упражняват правата, предвидени в членове 3, 4, 16, 22, 31, 32 и 33 от Женевската конвенция или сходни права, докато се намират в държавата членка“.

12 Член 21 от посочената директива, озаглавен „Закрила срещу връщането“, гласи:

„1. Държавите членки спазват принципа за забрана на връщането в съответствие със своите международни задължения.

2. Когато това не им е забранено по силата на международните задължения, посочени в параграф 1, държавите членки могат да върнат бежанец, независимо от това дали той е признат или не за такъв:

а) когато има сериозни основания да се смята, че той представлява заплаха за сигурността на държавата членка, в която се намира, или

б) като осъден с окончателно влязла в сила присъда за особено тежко престъпление, той представлява заплаха за обществото в тази държава членка.

3. Държавите членки могат да откажат да предоставят, да отнемат, да прекратят или да откажат да подновят разрешение за пребиваване на бежанец, който попада в приложното поле на параграф 2“.

13 Член 24 от същата директива, озаглавен „Разрешения за пребиваване“, гласи следното:

„1. Във възможно най-кратък срок след предоставянето на статута държавите членки издават на получилите статут на бежанец разрешение за пребиваване, валидно за период най-малко три години и подлежащо на подновяване, освен ако императивни причини, свързани с националната сигурност или с обществения ред, не допускат това, и без да се накърняват разпоредбите на член 21, параграф 3.

Без да се засягат разпоредбите на член 23, параграф 1, на членовете на семейството на получилите статут на бежанец може да бъде издадено разрешение за пребиваване, валидно най-много за период до три години и подлежащо на подновяване.

2. Във възможно най-кратък срок след предоставянето на статута държавите членки издават на получилите статут на субсидиарна закрила разрешение за пребиваване, валидно за период най-малко една година и подлежащо на подновяване, освен ако императивни причини, свързани с националната сигурност или с обществения ред, не допускат това“.

14 Член 28 от Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки, за изменение на Регламент (ЕИО) № 1612/68 и отменяща Директиви 64/221/ЕИО, 68/360/ЕИО, 72/194/ЕИО,

73/148/ЕИО, 75/34/ЕИО, 75/35/ЕИО, 90/364/ЕИО, 90/365/ЕИО и 93/96/ЕИО (ОВ L 158, стр. 77; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 7, стр. 56) е озаглавен „Защита срещу експулсиране“ и предвижда:

„1. Преди да вземе решение за експулсиране на основания, свързани с обществения ред или обществената сигурност, приемащата държава членка взема предвид продължителността на пребиваване на въпросното лице на нейна територия, неговата/нейната възраст, здравословно състояние, семейно и финансово положение, социална и културна интеграция в приемащата държава членка и степента на неговите/нейните връзки със страната на произход.

2. Приемащата държава членка не може да взема решение за експулсиране срещу граждани на Съюза или членове на семействата им, независимо от [гражданството] им, които имат право на постоянно пребиваване на нейна територия, освен в случай на сериозни основания, свързани с обществения ред или обществената сигурност.

3. С изключение на случаите, когато решението се основава на императивни [съображения], свързани с обществената сигурност, както е определена от държавите членки, решение за експулсиране не може да се взема срещу граждани на Съюза, ако те:

- а) са пребивавали в приемащата държава членка през последните десет години; или
- б) са непълнолетни, освен ако експулсирането е необходимо за висшите интереси на детето, както е предвидено в Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на детето от 20 ноември 1989 г.“

- 15 Член 9 от Директива 2003/109/ЕО на Съвета от 25 ноември 2003 година относно статута на дългосрочно пребиваващи граждани от трети страни (ОВ L 16, 2004 г., стр. 44; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 225) е озаглавен „Отнемане или загуба на статут“ и гласи:

„1. Дългосрочно пребиваващият губи правото си на статут на дългосрочно пребиваващ в следните случаи:

[...]

- б) приемане на мерки за експулсиране при условията, предвидени с член 12;

[...]“.

Германското право

- 16 Член 11 от Закона за пребиваването, заетостта и интеграцията на чужденците на територията на Федерална република Германия (Gesetz über den Aufenthalt, die Erwerbstätigkeit und die Integration von Ausländern im Bundesgebiet) от 30 юли 2004 г. (BGBl. 2004 I, стр. 1950), в приложимата за фактите по главното производство редакция (наричан по-нататък „Aufenthaltsgesetz“), е озаглавен „Забрана за влизане на територията и за пребиваване“ и параграф 1 от него предвижда:

„Чужденец, който е бил експулиран, върнат или принудително отведен до границата, вече няма право да влиза и пребивава на територията на Федерална република Германия. На този чужденец не може да се издава разрешение за пребиваване дори когато са изпълнени предвидените в този закон условия. [...]“.

17 Член 25 от Aufenthaltsgesetz, озаглавен „Пребиваване по хуманитарни причини“, гласи:

„(1) На чужденец, на когото е признато право на убежище с неподлежащ на обжалване акт, се издава разрешение за пребиваване. Настоящата разпоредба не се прилага, когато чужденецът е бил експулсиран поради сериозни основания, свързани с обществения ред и обществената сигурност. Приема се, че до издаване на разрешението пребиваването е разрешено. Разрешението за пребиваване позволява упражняването на професионална дейност.

(2) На чужденец се издава разрешение за пребиваване, когато му е предоставен статут на бежанец с неподлежащ на обжалване акт на Федералната служба за миграцията и бежанците съгласно член 3, параграф 4 от Закона за процедурата по предоставяне на убежище. Параграф 1, второ, трето и четвърто изречение се прилага по аналогия.

[...]

(5) По изключение от член 11, параграф 1 разрешение за пребиваване може да бъде издадено на чужденец, задължен да напусне територията на страната с подлежащ на принудително изпълнение акт, когато напускането на страната е невъзможно по фактически или правни съображения и не може да се очаква пречките за напускането да отпаднат в предвидим срок. Разрешение за пребиваване се издава, ако изпълнението на мярката по отвеждане е спряно от 18 месеца.[...]“.

18 Член 51 от Aufenthaltsgesetz е озаглавен „Край на законното пребиваване; оставяне в сила на ограничения“ и параграф 1 от него предвижда:

„Разрешението за пребиваване престава да поражда действие в следните случаи:

[...]

5. Експулсиране на чужденеца,

[...]“.

19 Член 54 от Aufenthaltsgesetz е озаглавен „Експулсиране по правило“ и гласи следното:

„Чужденец по правило се експулсира, когато:

[...]

5. фактите позволяват да се смята, че той е или е бил член на организация, която поддържа тероризма, или че той подпомага или е подпомагал подобна организация; членството или подпомагането в миналото могат да оправдаят експулсирането само ако създават актуална заплаха,

[...]“.

20 Съгласно член 54а от Aufenthaltsgesetz, озаглавен „Наблюдение по съображения за вътрешна сигурност на чужденците, на които е наложена мярка експулсиране“:

„(1) Чужденец, за когото е приета подлежаща на принудително изпълнение заповед за експулсиране по член 54, точк[а] 5 [...], е длъжен да се регистрира поне веднъж седмично в компетентната по местопребиваването му полицейска служба, освен ако службата за чужденците не реши друго. Ако чужденец е задължен да напусне територията на страната по силата на подлежащ на принудително изпълнение акт, приет по различен мотив от посочените

в първото изречение основания за експулсиране, задължение за регистриране съгласно първото изречение може да бъде предвидено, ако това е необходимо за предотвратяване на заплахата за обществената сигурност и обществения ред.

(2) Територията, на която чужденецът може да пребивава, се ограничава до района на компетентност на съответната служба за чужденците, ако последната не определи друго.

[...]“.

21 Член 55 от Aufenthaltsgesetz, озаглавен „Експулсиране по преценка на компетентния орган“, предвижда:

(1) Чужденец може да бъде експулиран, когато пребиваването му засяга обществения ред и обществената сигурност или други първостепенни интереси на Федерална република Германия.

[...]

(3) При вземане на решението за експулсиране се отчитат:

1. продължителността на законното пребиваване и подлежащите на защита лични, икономически и други връзки на чужденеца на територията на Федерална република Германия,
2. последиците от експулсирането за членовете на семейството или партньора на чужденеца, които пребивават законно на територията на страната и водят с него общ живот като семейство или двойка,
3. условията за отлагане на отвеждането, предвидени в член 60а, параграфи 2 и 2b“.

22 Член 56 от Aufenthaltsgesetz е озаглавен „Специална защита срещу експулсиране“ и параграф 1 от него предвижда:

„Чужденец, който:

1. има разрешение за установяване и е пребивавал законно най-малко пет години на територията на Федерална република Германия,

[...]

3. има разрешение за пребиваване, пребивавал е законно най-малко пет години на територията на Федерална република Германия и води общ живот в брачен съюз или като двойка с чужденец като определените в точки 1 и 2,
4. води общ живот като семейство или двойка с член на семейството си или с партньор, който е германски гражданин,
5. е получил право на убежище, ползва се на територията на страната със статут на бежанец или притежава издаден от орган на Федерална република Германия документ за пътуване по Конвенцията за статута на бежанците от 28 юли 1951 г. (BGBl. 1953 II, стр. 559),

се ползва от специална защита срещу експулсиране. Той може да бъде експулиран само по сериозни съображения, свързани с обществения ред и обществената сигурност. Сериозни съображения, свързани с обществения ред и обществената сигурност, по правило са налице в

случаите, посочени в член 53 и член 54, точки 5—5b и 7. Ако са изпълнени условията по член 53, чужденецът по правило се експулсира. Когато са налице условията по член 54, решението за експулсиране се взема по преценка на компетентните органи“.

23 Член 60 от Aufenthaltsgesetz е озаглавен „Забрана за отвеждане“ и гласи следното:

„(1) В съответствие с Конвенцията за статута на бежанците от 28 юли 1951 г. (BGBl. 1953 II, стр. 559) чужденец не може да бъде отведен в държава, в която са застрашени неговият живот или свобода по причина на неговата раса, религия, гражданство, принадлежност към дадена социална група или политически възгледи. Тази разпоредба се прилага и за лицата, придобили право на убежище, и за чужденците, които са получили статут на бежанец с неподлежащ на обжалване акт или на друго основание са получили статут на бежанец на територията на Федерална република Германия, както и за чужденците, които извън посочената територия са признати за бежанци в съответствие с [Женевската конвенция]. [...]

[...]

(8) Параграф 1 не се прилага, когато поради сериозни основания чужденецът трябва да се разглежда като заплахата за сигурността на Федерална република Германия или когато той представлява заплахата за общността, тъй като по отношение на него има влязла в сила присъда за особено тежко престъпление, за което му е наложено наказание лишаване от свобода не по-малко от три години. Настоящата разпоредба се прилага и когато чужденецът отговаря на условията по член 3, параграф 2 от Закона за процедурата по предоставяне на убежище.

(9) В случаите по параграф 8 за чужденец, който е поискал убежище, може по изключение от разпоредбите на Закона за процедурата по предоставяне на убежище да бъде взета мярка по отвеждане, която да бъде изпълнена. [...]

[...]“.

24 Член 60a от Aufenthaltsgesetz, озаглавен „Временно спиране на изпълнението на мярката по отвеждане (гратисен период)“, предвижда:

„[...]“

(2) Изпълнението на мярката по отвеждане на чужденец се спира, доколкото отвеждането не е възможно поради фактически или правни съображения и не е издадено разрешение за пребиваване. [...]

(3) Спирането на изпълнението на мярката по отвеждане на чужденеца не засяга задължението му да напусне територията на страната.

[...]“.

25 Член 18 от Закона за регламентиране на публичноправните разпоредби относно сдруженията (Gesetz zur Regelung des öffentlichen Vereinsrechts) от 5 август 1964 г. (BGBl. 1964 I, стр. 593), в приложимата за фактите по главното производство редакция (наричан по-нататък „Vereinsgesetz“), е озаглавен „Действие на забраните за сдружения по място“ и предвижда:

„Забраните за сдружения, които нямат седалище на територията, на която се прилага настоящият закон, но имат клонове на нея, важат само за последните клонове. Ако сдружението няма клонове на територията, на която се прилага настоящият закон, забраната (член 3, параграф 1) важи за дейността му на тази територия“.

26 Член 20 от Vereinsgesetz е озаглавен „Нарушения на забраните“ и параграф 1 от него предвижда:

„Лице, което с дейност, упражнявана на територията, на която се прилага настоящият закон:

[...]

4. нарушава подлежаща на принудително изпълнение забрана, наложена съгласно член 14, параграф 3, първо изречение или член 18, второ изречение,

[...]

се наказва с лишаване от свобода до една година или с глоба, ако за деянието не е предвидено друго наказание в членове 84, 85, 86а или в членове 129—129b от Наказателния кодекс [...]

[...]“.

Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси

27 Г-н Т., роден през 1956 г., е турски гражданин от кюрдски произход. От 1989 г. той живее в Германия заедно със съпругата си, която също е турска гражданка, и с осемте им деца, пет от които са германски граждани.

28 От 24 юни 1993 г. г-н Т. се ползва със статут на бежанец по смисъла на Женевската конвенция. Този статут му е признат поради политическата му дейност в изгнание в подкрепа на „Кюрдската работническа партия“ (наричана по-нататък „ПКК“), както и поради заплахата от политическо преследване, на което може да бъде подложен, ако се завърне в Турция.

29 На 7 октомври 1993 г. на г-н Т. е издадено безсрочно разрешение за пребиваване в Германия.

30 С акт от 21 август 2006 г. компетентните органи отнемат статута на бежанец на г-н Т., на основание че политическото положение в Турция се е променило и следователно повече не може да се счита, че за него има опасност от преследване в тази страна.

31 Този акт е отменен от Verwaltungsgericht Karlsruhe (Административен съд Карлсруе, Германия) на 30 ноември 2007 г., поради което г-н Т. запазва статута си на бежанец.

32 През 90-те години г-н Т. осъществява под различна форма политическа дейност в подкрепа на ПКК и на организации, които са свързани с нея или са нейни правоприемници.

33 Със заповед от 22 ноември 1993 г. федералният министър на вътрешните работи забранява на ПКК и на други свързани с нея организации да осъществяват дейност в Германия.

34 На основание член 20 от Vereinsgesetz компетентните органи образуват наказателно производство за г-н Т. поради оказаната от него подкрепа на ПКК, след като са събрали доказателства срещу него при претърсване на дома му. В хода на производството се установява, че заинтересованото лице е събирало дарения за ПКК и понякога е разпространявало публикуваното от нея печатно издание *Serxwebûn*.

35 С решение от 3 декември 2008 г. Landgericht Karlsruhe (Областен съд Карлсруе) налага на г-н Т. глоба в размер на 3 000 EUR за нарушение на забрана за осъществяване на дейност, установена в правната уредба относно сдруженията. След като Bundesgerichtshof (Федерален съд) отхвърля жалбата г-н Т. срещу това решение, то влиза в сила на 8 април 2009 г.

- 36 Със заповед от 27 март 2012 г. Regierungspräsidium Karlsruhe (Областно управление Карлсруе) разпорежда от името на Федерална провинция Баден-Вюртемберг експулсирането на г-н Т. от Федерална република Германия (наричана по-нататък „заповедта за експулсиране“). Като мотив на тази заповед, приета на основание член 54, точка 5 във връзка с членове 55 и 56 от Aufenthaltsgesetz, е посочено обстоятелството, че г-н Т. е извършвал действия в подкрепа на ПКК до последните месеци на 2011 г. и че поради това представлява „актуална заплаха“ по смисъла на член 54, точка 5 от Aufenthaltsgesetz. С посочената заповед заинтересованото лице е задължено също в съответствие с член 54а от Aufenthaltsgesetz да се регистрира два пъти седмично в компетентната полицейска служба и свободата му на движение е ограничена само до територията на град Манхайм (Германия), където е неговото местожителство. На последно място, съгласно член 51, параграф 1 от Aufenthaltsgesetz вследствие на тази заповед по закон престава да поражда действие разрешението за пребиваване, издадено на г-н Т.
- 37 Като се има предвид обаче обстоятелството, че г-н Т. и неговите съпруга и непълнолетни деца водят общ живот като семейство, както и издаденото му преди това безсрочно разрешение за пребиваване, предоставеното му право на убежище и признатият му статут на бежанец, заповедта за експулсиране е издадена по преценка на компетентния орган на основание член 56, параграф 1 от Aufenthaltsgesetz и този орган решава да спре изпълнението на отвеждането на г-н Т. Жалбата на последния срещу посочената заповед е отхвърлена с решение на Verwaltungsgericht Karlsruhe от 7 август 2012 г.
- 38 Г-н Т. обжалва последното решение пред запитващата юрисдикция, която допуска обжалването с определение от 28 ноември 2012 г. Посочената юрисдикция изразява съмнения относно отнемането на разрешението за пребиваване на г-н Т. и поради това се пита дали заповедта за експулсиране може да бъде обоснована с оглед на член 21, параграфи 2 и 3 и член 24 от Директива 2004/83. Verwaltungsgerichtshof Baden-Württemberg (Върховен административен съд, провинция Баден-Вюртемберг) смята по-специално че предвиденото в член 24, параграф 1, първа алинея от тази директива задължение на държавите членки да издават на получилите статут на бежанец разрешение за пребиваване, валидно за период от най-малко три години, предполага забрана за отнемането на това разрешение за пребиваване или на вече съществуващо разрешение, когато не е налице нито едно от основанията, по които може от самото начало да се откаже издаването на разрешение за пребиваване.
- 39 При тези обстоятелства Verwaltungsgerichtshof Baden-Württemberg решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:
- „1) а) Следва ли разпоредбата на член 24, параграф 1, първа алинея от Директива 2004/83[...], която се отнася до задължението на държавите членки да издават разрешение за пребиваване на лица, на които е предоставен статут на бежанец, да се спазва и в случаите на отнемане на вече издадено разрешение за пребиваване?
- б) Във връзка с това, трябва ли тази разпоредба да се тълкува в смисъл, че не допуска отнемането или прекратяването на разрешението за пребиваване (например вследствие на експулсиране съгласно националното право) на лице, на което е предоставен статут на бежанец, ако не са изпълнени условията по член 21, параграф 3 във връзка с параграф 2 от Директива 2004/83[...] или не са налице „императивни причини, свързани с националната сигурност или с обществения ред“ по смисъла на член 24, параграф 1, първа алинея от Директива 2004/83?

2) При положителен отговор на двете части от въпрос 1:

- а) Как следва да се тълкува основанието за дерогация „императивни причини, свързани с националната сигурност или с обществения ред“ в член 24, параграф 1, първа алинея от Директива 2004/83[...] с оглед на опасностите, произтичащи от извършване на действия по подпомагане на терористична организация?
- б) Може ли да се приеме, че са налице „императивни причини, свързани с националната сигурност или с обществения ред“ по смисъла на член 24, параграф 1, първа алинея от Директива 2004/83, ако лице, на което е предоставен статут на бежанец, е подпомагало ПКК, по-специално чрез събиране на дарения и постоянно участие в мероприятия с цели, близки до тези на ПКК, дори когато не са изпълнени условията за отпадане на забраната за връщане („non-refoulement“) съгласно член 33, параграф 2 от Женевската конвенция [...] и така не са изпълнени условията на член 21, параграф 2 от Директива 2004/83?

3) При отрицателен отговор на въпрос 1, буква а):

Само при наличието на условията по член 21, параграф 3 във връзка с параграф 2 от Директива 2004/83 (съответно на по-късно приетата идентична разпоредба от заменената я Директива 2011/95/ЕС [на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила (ОВ L 337, стр. 9)]) ли са допустими съгласно правото на [ЕС] отнемането и прекратяването на разрешението за пребиваване (например вследствие на експулсиране съгласно националното право) на лице, на което е предоставен статут на бежанец?“.

По преюдициалните въпроси

По първия и третия въпрос

- 40 С първия и третия въпрос, които следва да бъдат разгледани заедно, запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали и при какви условия член 24, параграф 1 от Директива 2004/83 позволява на държава членка да отнеме разрешението за пребиваване на бежанец или да прекрати действието на това разрешение, при положение че тази разпоредба, противно на член 21, параграф 3 от посочената директива, не предвижда изрично такава възможност. При утвърдителен отговор запитващата юрисдикция иска да се установи дали такова разрешение за пребиваване може да бъде отнето само на основание член 21, параграфи 2 и 3 от споменатата директива, когато бежанецът вече не се ползва със защита срещу връщане, или може да бъде отнето и на основание член 24, параграф 1 от Директивата.
- 41 За да се отговори на тези въпроси, следва да се разгледа съответният обхват на член 21, параграфи 2 и 3 от Директива 2004/83 и на член 24, параграф 1 от нея, както и съотношението между тези две разпоредби.
- 42 Съгласно член 21, параграф 1 от Директива 2004/83 държавите членки трябва да спазват принципа за забрана на връщането в съответствие с международните си задължения. При все това в член 21, параграф 2 от тази директива, в който се възпроизвежда по същество текстът на член 33, параграф 2 от Женевската конвенция, се предвижда изключение от този принцип, като на държавите членки се предоставя дискреционното правомощие да връщат бежанец, когато

това не им е забранено по силата на международните задължения и има сериозни основания да се смята, че бежанецът представлява заплаха за сигурността на държавата членка, в която се намира, или когато, като осъден с влязла в сила присъда за особено тежко престъпление, той представлява заплаха за обществото в тази държава членка. За сметка на това в член 21 от посочената директива не е предвидено нищо за експулсирането на бежанец, когато не става въпрос за връщане.

- 43 В случай че положението на бежанец отговаря на условията по член 21, параграф 2 от Директива 2004/83, държавите членки, които имат дискреционно правомощие да върнат или не даден бежанец, разполагат с три възможности. Първо, те могат да върнат съответния бежанец. Второ, те могат да експулсират бежанеца в трета държава, в която няма опасност да бъде преследван или спрямо него да бъдат извършени тежки посегателства по смисъла на член 15 от тази директива. Трето, те могат да разрешат на бежанеца да остане на територията им.
- 44 Когато е възможно връщане съгласно член 21, параграф 2 от Директива 2004/83, държавите членки имат също възможността, в съответствие с член 21, параграф 3 от тази директива, да отнемат разрешение за пребиваване, да прекратят действието му или да откажат подновяването му. Всъщност, когато за чужденец е взета мярка за връщане, вече не е необходимо той да получи или да продължи да притежава разрешение за пребиваване, нито да бъде подновено разрешението му за пребиваване. Ето защо, както отбелязва генералният адвокат в точка 62 от заключението си, когато даден бежанец не попада в приложното поле на член 21, параграф 2 от посочената директива, член 21, параграф 3 от последната не би могло да се приложи. Така, когато държава членка започне процедура за бежанец при обстоятелства като разглежданите в главното производство, но не може да го върне, тъй като не са изпълнени условията по член 21, параграф 2 от Директива 2004/83, разрешението за пребиваване на този бежанец не може да бъде отнето на основание член 21, параграф 3 от същата директива.
- 45 Поради това се поставя въпросът дали при такива обстоятелства държава членка може във всички случаи и в съответствие с тази директива да отнеме разрешението за пребиваване на бежанец на основание член 24, параграф 1 от посочената директива.
- 46 В това отношение следва да се констатира, че тази разпоредба предвижда изрично само възможността да не се издава разрешение за пребиваване, но не и тази за отнемане или прекратяване на действието на такова разрешение. По-специално тя задължава държавите членки във възможно най-кратък срок да издават на бежанеца разрешение за пребиваване, валидно за период от най-малко три години и подлежащо на подновяване. Изключение от това задължение е възможно само ако императивни причини, свързани с националната сигурност или с обществения ред, не допускат изпълнението му.
- 47 При все това, въпреки липсата на изрична разпоредба, позволяваща на държавите членки на основание член 24, параграф 1 от Директива 2004/83 да отнемат издадено по-рано на бежанец разрешение за пребиваване, има редица доводи в подкрепа на тълкуването на този член в смисъл, че държавите членки могат да приемат такава мярка.
- 48 На първо място, следва да се констатира, че текстът на член 24, параграф 1 от посочената директива не изключва изрично възможността за отнемане на разрешение за пребиваване.
- 49 На второ място, отнемането на разрешение за пребиваване видимо е съвместимо с целта на тази разпоредба. Ако на държавите членки е разрешено да отказват издаването или подновяването на разрешение за пребиваване, когато това е обосновано поради императивни причини, свързани с националната сигурност или с обществения ред, на по-силно основание те трябва да могат да отнемат или да прекратят действието на разрешение за пребиваване, когато причини от такова естество възникнат след издаването му.

- 50 На трето място, това тълкуване е в съответствие с общата структура на Директива 2004/83. Както основателно отбелязва Европейската комисия, член 24, параграф 1 от посочената директива допълва член 21, параграф 3 от нея, доколкото разрешава имплицитно, но по необходимост на съответната държава членка да отнема разрешение за пребиваване или да прекратява действието му — включително в случай че не са изпълнени условията по член 21, параграф 2 от Директивата — когато императивни причини, свързани с националната сигурност или с общественения ред, обосновават това.
- 51 Следователно държавите членки могат да отнемат издадено на бежанец разрешение за пребиваване или да прекратят действието му на основание член 21, параграф 3 от Директива 2004/83, при условие че бежанецът попада в приложното поле на член 21, параграф 2 от тази директива, а ако случаят не е такъв — на основание член 24, параграф 1 от Директивата, при условие че такава мярка е обоснована поради императивни причини, свързани с националната сигурност или с обществения ред.
- 52 Освен това, както отбелязва генералният адвокат в точка 68 от заключението си, това тълкуване се потвърждава от подготвителната дейност по приемането на Директива 2004/83, от която е видно, че член 24, параграф 1 от нея е добавен по предложение на Федерална република Германия вследствие на терористичните атаки в Съединените американски щати от 11 септември 2001 г. Следователно тази разпоредба е въведена, за да се предостави на държавите членки възможността при конкретни условия да ограничат движението на граждани от трети страни в рамките на Шенгенското пространство с цел борба с тероризма, а оттам и ограничаване на заплахите за националната сигурност и обществения ред. Ето защо от тези съображения е видно, че посочената разпоредба предоставя имплицитно на държавите членки, в случай че са налице предвидените в нея условия, възможността да отнемат издадено преди това разрешение за пребиваване.
- 53 Това тълкуване произтича и от задължението на държавите членки по член 24, параграф 1 от Директива 2004/83 да издават на получилите статут на бежанец разрешение за пребиваване, валидно за период от най-малко три години, тъй като необходима последица от това задължение е възможността за отнемане на разрешението за пребиваване. В това отношение като пример следва да се припомни, че член 9, параграф 1, буква б) от Директива 2003/109 предвижда изрично загубата на статута на дългосрочно пребиваващ вследствие на приемане на мярка за експулсиране.
- 54 На последно място, в този контекст възможността на държава членка да отнеме разрешение за пребиваване, издадено преди това на бежанец, съответства на очевидни изисквания на логиката. Всъщност не би могла да се изключи възможността държава членка, която е издала разрешение за пребиваване на бежанец, впоследствие съвсем случайно да узнае за извършени от него преди издаването на разрешението деяния, които, ако са били известни на тази държава членка в подходящия момент, са щели да попречат на издаването на това разрешение за пребиваване поради императивни причини, свързани с националната сигурност или с обществения ред. Все пак би било несъвместимо с преследваната с Директива 2004/83 цел, ако в подобно положение няма възможност за отнемане на вече издаденото разрешение за пребиваване. Този извод се налага на по-силно основание, когато деянията, за които е обвинен съответният бежанец, са извършени след издаването на въпросното разрешение за пребиваване.
- 55 С оглед на всички изложени по-горе съображения на първия и третия въпрос следва да се отговори, че Директива 2004/83 трябва да се тълкува в смисъл, че вече издадено на бежанец разрешение за пребиваване може да бъде отнето или на основание член 24, параграф 1 от тази директива, когато са налице императивни причини, свързани с националната сигурност или с обществения ред, по смисъла на тази разпоредба, или съгласно член 21, параграф 3 от посочената директива, когато има основание за прилагане на изключението от принципа за забрана на връщането, предвидено в член 21, параграф 2 от същата директива.

По втория въпрос

- 56 С втория въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали подкрепата, оказана от бежанец на терористична организация, може да представлява една от „императивни[те] причини, свързани с националната сигурност или с обществения ред“ по смисъла на член 24, параграф 1 от Директива 2004/83, и то при положение че бежанецът не попада в приложното поле на член 21, параграф 2 от тази директива.
- 57 За да бъде Съдът полезен с отговора си на запитващата юрисдикция, следва в самото начало да се констатира, че понятието „сериозни основания“, употребено в член 21, параграф 2, буква а) от Директива 2004/83, и понятието „императивни причини, свързани с националната сигурност или с обществения ред“ в член 24, параграф 1 от тази директива, не са определени нито в посочените разпоредби, нито в друга разпоредба от Директивата.
- 58 В този контекст съгласно постоянната съдебна практика смисълът и обхватът на тези понятия трябва да бъдат определени, като се вземат предвид както текстът на съответните разпоредби на правото на Съюза, така и контекстът на последните и целите, преследвани с правната уредба, от която те са част (вж. по-специално решения Lundberg, C-317/12, EU:C:2013:631, т. 19 и Bouman, C-114/13, EU:C:2015:81, т. 31), а в случая следва да се отчете и генезисът на тази правна уредба (вж. по аналогия решение Pringle, C-370/12, EU:C:2012:756, т. 135).
- 59 По отношение на член 21, параграф 1, буква а) и на член 24, параграф 1 от Директива 2004/83 следва да се отбележи, както поддържа Комисията в становището си, че в текста на тази директива на различните езици са използвани различни формулировки — поради което има и известно несъответствие — във връзка с условията за прилагане на предвидените в тези разпоредби изключения. Освен това в текста на член 21, параграф 2 от посочената директива на немски език е използвано понятие, различно от употребеното в текста на немски език на член 33, параграф 2 от Женевската конвенция („stichhaltige Gründe“ вместо „schwerwiegende Gründe“), при положение че в текстовете на английски и френски език на член 21, параграф 2 от Директивата се използва същото понятие като това в текстовете на тези езици на член 33, параграф 2 от Конвенцията („reasonable grounds“ и „raisons sérieuses“).
- 60 При това положение е важно да се припомни, че съгласно постоянната съдебна практика, когато има несъответствия между текстовете на дадена разпоредба на различните езици, тя трябва да се тълкува и прилага еднакво с оглед на текста ѝ на всички езици на Европейския съюз (решение М. и др., C-627/13 и C-2/14, EU:C:2015:59, т. 48 и цитираната съдебна практика).
- 61 Формулировката, използвана в текста на правна разпоредба на Съюза на един от езиците, не може да служи като единствена основа за тълкуването на разпоредбата или в това отношение да ѝ се отдава предимство пред текстовете на останалите езици. Подобен подход всъщност би бил несъвместим с изискването за еднакво прилагане на правото на Съюза (вж. в този смисъл решение М. и др., C-627/13 и C-2/14, EU:C:2015:59, т. 48 и цитираната съдебна практика).
- 62 Ето защо при несъответствия в текста на различните езици на норма от правото на Съюза, въпросната разпоредба трябва да се тълкува в зависимост от контекста и целите на правната уредба, от която тя е част (решение М. и др., C-627/13 и C-2/14, EU:C:2015:59, т. 49 и цитираната съдебна практика).
- 63 В това отношение следва най-напред да се припомни, че статут на бежанец се предоставя на дадено лице, когато то отговаря на минималните изисквания, установени в правото на Съюза. Съгласно член 13 от Директива 2004/83 държавите членки предоставят статут на бежанец на всеки гражданин на трета страна или на лице без гражданство, които отговарят на условията, за да бъдат разглеждани като бежанци съгласно разпоредбите на глави II и III от тази

директива. Видно от съображение 14 от последната, съгласно което признаването на статута на бежанец е декларативен акт, държавите членки не разполагат с право на преценка в това отношение.

- 64 На следващо място, от член 78, параграф 1 ДФЕС следва, че общата политика, която Съюзът развива в областта на убежището, има за цел да се предостави „подходящ статут“ на всеки гражданин на трета страна, „който се нуждае от международна закрила“, и да се гарантира „зачитането на принципа на забрана за връщане“.
- 65 Следва също да се припомни, че този принцип на забрана на връщането е закрепен като основно право в член 18 и член 19, параграф 2 от Хартата на основните права на Европейския съюз.
- 66 В съображение 10 от Директива 2004/83 се уточнява в това отношение, че последната зачита основните права, както и признатите принципи, по-конкретно в Хартата на основните права на Европейския съюз, като по-специално гарантира пълното зачитане на човешкото достойнство и правото на убежище на търсещите убежище и на придружаващите ги членове на тяхното семейство.
- 67 Поради това в съображение 6 от Директива 2004/83 се посочва, че основната цел на последната е, освен да гарантира прилагането от всички държави членки на общи критерии за определяне на лицата, които реално се нуждаят от международна закрила, да гарантира минимално равнище на предимства за тези лица във всички държави членки.
- 68 С член 21, параграф 2 и член 24, параграф 1 от посочената директива в това отношение в позитивното право се закрепят правата, признати на всички лица от правото на Съюза с оглед на гарантиране на трайна закрила срещу преследване. Освен това тези две разпоредби се съдържат в глава VII от същата директива, озаглавена „Съдържание на международната закрила“ и имаща за цел да се определят предимствата, с които могат да се ползват лицата, които са поискали да получат статут на бежанец или субсидиарна закрила и чиято молба е била уважена.
- 69 Както бе установено в точка 50 от настоящото решение, член 21, параграфи 2 и 3 и член 24, параграф 1 от Директива 2004/38 не само в известна степен се припокриват — тъй като и двете разпоредби се отнасят до предоставената на държавите членки възможност да откажат да издадат разрешение за пребиваване, да го отнемат, да прекратят действието му или да откажат да го подновят — но и взаимно се допълват; въпреки това те безспорно имат различно приложно поле и спадат към различни правни режими.
- 70 В член 21, параграф 1 от Директива 2004/83 е установен принципът, че бежанците по правило се ползват от закрила срещу връщане. За сметка на това член 21, параграф 2 от тази директива предвижда изключение от този принцип, като позволява връщане на бежанец, независимо дали той е признат за такъв, или на основание член 21, параграф 2, буква а) от посочената директива, когато има сериозни основания да се смята, че той представлява заплаха за сигурността на държавата членка, в която се намира, или на основание член 21, параграф 2, буква б) от същата директива, когато като осъден с влязла в сила присъда за особено тежко престъпление, той представлява заплаха за обществото в тази държава членка.
- 71 Макар връщането на бежанец по принцип да е позволено по силата на предвиденото в член 21, параграф 2 от Директива 2004/83 изключение, то все пак е най-крайното средство, към което може да прибегне дадена държава членка, когато няма друга възможна или достатъчно силна мярка за справяне със заплахата, която този бежанец представлява за сигурността или обществото на държавата членка. В случай че в съответствие с член 14, параграф 4 от

посочената директива държава членка отнеме, прекрати или откаже да поднови предоставения на лице статут на бежанец, по силата на член 14, параграф 6 от Директивата това лице може да се ползва с правата, уредени по-специално в членове 32 и 33 от Женевската конвенция.

- 72 Последиците за съответния бежанец от прилагането на изключението по член 21, параграф 2 от Директива 2004/83 могат да бъдат много драстични, както отбелязва генералният адвокат в точка 81 от заключението си, тъй като при това положение той може да бъде изпратен в страна, в която да има заплаха да бъде преследван. Поради това тази разпоредба предвижда строги условия за връщането, доколкото в частност само бежанец, осъден с влязла в сила присъда за „особено тежко престъпление“, може да бъде смятан за „заплаха за обществото в тази държава членка“ по смисъла на посочената разпоредба. Освен това дори когато са изпълнени тези условия, връщането на съответния бежанец е само възможност, за упражняването на която държавите членки разполагат с право на преценка, тъй като те са свободни да изберат друга, не толкова строга мярка.
- 73 За сметка на това член 24, параграф 1 от Директива 2004/83, чийто текст е по-абстрактен от този на член 21, параграф 2 от нея, се отнася само до отказа да се издаде разрешение за пребиваване на бежанец и до отнемането на това разрешение, а не до връщането на бежанеца. Следователно тази разпоредба се отнася само до случаите, в които заплахата, която бежанецът представлява за националната сигурност, обществения ред или обществото на съответната държава членка, не би могла да обоснове нито загубата на статута на бежанец, нито, на по-силно основание, връщането на същия бежанец. Поради това прилагането на изключението по член 24, параграф 1 от посочената директива не предполага извършването на особено тежко престъпление.
- 74 Следователно последиците за бежанеца от отнемането на разрешението му за пребиваване съгласно член 24, параграф 1 от Директива 2004/83 са по-леки, тъй като тази мярка не може да доведе до отнемането на статута му на бежанец и още по-малко до връщането му по смисъла на член 21, параграф 2 от тази директива.
- 75 От това следва, че понятието „императивни причини“ по смисъла на член 24, параграф 1 от Директива 2004/83 има по-широк обхват от понятието „сериозни основания“ по смисъла на член 21, параграф 2 от тази директива и че някои обстоятелства, които не са достатъчно сериозни, за да позволят на държава членка да приложи изключението по член 21, параграф 2 и да приеме решение за връщане, могат все пак да позволят на държавата членка да лиши съответния бежанец от разрешението му за пребиваване в съответствие с член 24, параграф 1 от същата директива.
- 76 След тези уточнения, по конкретния въпрос на запитващата юрисдикция дали оказаната на терористична организация подкрепа може да представлява една от „императивни[те] причини, свързани с националната сигурност или с обществения ред“ по смисъла на член 24, параграф 1 от Директива 2004/83, следва да се припомни, че понятията „национална сигурност“ и „обществен ред“ не са определени в тази разпоредба.
- 77 За сметка на това Съдът вече е имал повод да тълкува понятията „обществена сигурност“ и „обществен ред“, използвани в Директива 2004/38. Макар тази директива да преследва цели, различни от тези на Директива 2004/83, и държавите членки да остават свободни да определят съобразно националните си потребности, които не са едни и същи в различните държави или през различните периоди, свързаните с обществените ред и сигурност изисквания (решение I, C-348/09, EU:C:2012:300, т. 23 и цитираната съдебна практика), все пак защитата на основните интереси на дадено общество не може да има различен обхват в зависимост от правното качество на лицето, което нарушава тези интереси.

- 78 Поради това, за да се тълкува понятието „императивни причини, свързани с националната сигурност или с обществения ред“ по смисъла на член 24, параграф 1 от Директива 2004/83, следва първо да се вземе предвид вече постановеното от Съда, а именно че понятието „обществена сигурност“ по смисъла на член 28, параграф 3 от Директива 2004/38 обхваща както вътрешната, така и външната сигурност на държавата членка (вж. по-специално решение Tsakouridis, C-145/09, EU:C:2010:708, т. 43 и цитираната съдебна практика) и че поради това накърняването на функционирането на институциите и на основните държавни служби, и запазването на живота на населението, както и рискът от сериозно смущаване на външните отношения или на мирното съвместно съществуване на народите, или още накърняването на военните интереси могат да засегнат обществената сигурност (решение Tsakouridis, C-145/09, EU:C:2010:708, т. 44). Освен това Съдът също така е постановил в този контекст, че понятието „императивни [съображения], свързани с обществената сигурност“ по смисъла на посочения член 28, параграф 3 предполага не само че е накърнена обществената сигурност, но и че подобно накърняване е особено тежко, за което свидетелства употребата на израза „императивни [съображения]“ (решение Tsakouridis, C-145/09, EU:C:2010:708, т. 41).
- 79 На следващо място е важно да се отбележи, че понятието „обществен ред“, употребено в Директива 2004/38, и по-конкретно в членове 27 и 28 от нея, е тълкувано в практиката на Съда в смисъл, че прибягването до това понятие във всеки случай предполага, освен смущаването на обществения ред, каквото е всяко нарушение на закона, да е налице и действителна, настояща и достатъчно сериозна заплаха, която засяга основен обществен интерес (вж. по-специално решение Бянков, C-249/11, EU:C:2012:608, т. 40 и цитираната съдебна практика).
- 80 В този контекст, що се отнася конкретно до Директива 2004/83, следва да се припомни, че съгласно съображение 28 понятията „национална сигурност“ и „обществен ред“ обхващат също така случаите, в които гражданин на трета страна принадлежи към сдружение, поддържащо международния тероризъм, или подкрепя такова сдружение.
- 81 Освен това следва да се констатира, че член 1, параграф 3 от Обща позиция 2001/931/ОВППС на Съвета от 27 декември 2001 година за прилагането на специални мерки за борба с тероризма (ОВ L 344, стр. 93; Специално издание на български език, 2007 г., глава 18, том 1, стр. 179), в приложимата за фактите по главното производство редакция (наричана по-нататък „Обща позиция 2001/931“), определя смисъла на понятието „терористичен акт“; следва също да се констатира, че ПКК е посочена в списъка, приложен към тази обща позиция.
- 82 Ето защо от всички тези съображения следва, че подкрепата, оказана от бежанец на организация, чиито действия попадат в приложното поле на Обща позиция 2001/931, по принцип представлява обстоятелство, въз основа на което може да се установи, че са изпълнени условията за прилагане на изключението по член 24, параграф 1 от Директива 2004/83.
- 83 Поради това, както отбелязва генералният адвокат в точка 95 от заключението си, включването на организация в списъка, приложен към Обща позиция 2001/931, е силна индикация, че тя е терористична организация или е заподозряна, че е такава. Следователно подобно обстоятелство трябва задължително да бъде взето предвид от компетентния орган при първоначалното определяне дали съответната организация е извършила терористични актове.
- 84 Така, важно е да се провери във всеки отделен случай дали действията на въпросната организация могат да заплашат националната сигурност или обществения ред по смисъла на член 24, параграф 1 от Директива 2004/83. В това отношение Съдът е постановил във връзка с член 12, параграф 2, буква б) от тази директива, че дори да се твърди, че са извършени с политическа цел, терористичните актове, които се характеризират с жестокост спрямо

цивилното насилие, трябва да се разглеждат като тежки престъпления от неполитически характер по смисъла на тази разпоредба (решение В и D, C-57/09 и C-101/09, EU:C:2010:661, т. 81).

- 85 Освен това Съдът е установил, че международните терористични актове като цяло и независимо от това дали в тях участва държава противоречат на целите и принципите на Организацията на обединените нации (решение В и D, C-57/09 и C-101/09, EU:C:2010:661, т. 83). От това следва, че при такива актове държава членка би могла с основание да се позове на наличието на императивни причини, свързани с националната сигурност или с общественения ред, по смисъла на член 24, параграф 1 от Директива 2004/83, за да приложи предвиденото в тази разпоредба изключение.
- 86 След като извърши тази проверка, компетентният орган трябва, на второ място, да прецени конкретните факти, които са му известни, с цел да определи дали подкрепата за съответната организация под формата на помощ при събирането на дарения и редовно участие в провеждани от тази организация мероприятия — като явно това е била дейността на г-н Т. в случая по главното производство — попада в приложното поле на член 24, параграф 1 от Директива 2004/83.
- 87 Всъщност, макар да е възможно действията на организация, която поради нейното участие в терористични актове е включена в списъка, приложен към Обща позиция 2001/931, да бъдат отнесени към основанието за прилагане на изключението по член 24, параграф 1 от Директива 2004/83, само обстоятелството, че съответното лице е подкрепяло такава организация, не може автоматично да доведе до отнемането на разрешението му за пребиваване в съответствие с тази разпоредба (вж. по аналогия решение В и D, C-57/09 и C-101/09, EU:C:2010:661, т. 88).
- 88 Не съществува пряка връзка между Обща позиция 2001/931 и Директива 2004/83 по отношение на съответните им цели и не е обосновано компетентният орган да изходи единствено от подкрепата за организация, включена в списък, приет извън установените от посочената директива при спазване на Женевската конвенция рамки, когато възнамерява да лиши бежанец от разрешението му за пребиваване в съответствие с член 24, параграф 1 от тази директива (вж. в този смисъл решение В и D, C-57/09 и C-101/09, EU:C:2010:661, т. 89).
- 89 От това следва за случая по главното производство, че условията, при които подкрепяната от г-н Т. организация е включена в приложения към Обща позиция 2001/931 списък, не биха могли да се сравнят с индивидуалната преценка на конкретни факти, която трябва да предхожда всяко решение за лишаване на бежанец от разрешението му за пребиваване в съответствие с член 24, параграф 1 от Директива 2004/83 (вж. по аналогия решение В и D, C-57/09 и C-101/09, EU:C:2010:661, т. 91).
- 90 Следователно при упражняване на съдебен контрол върху направената от компетентния орган преценка на фактите запитващата юрисдикция трябва да разгледа ролята, която действително е имал г-н Т. в рамките на подкрепата за тази организация, като провери по-специално дали самият той е извършил терористични актове, дали и в каква степен е участвал в подготовката, вземането на решения или ръководството на други лица с оглед на извършване на актове от такъв характер, както и дали и в каква степен е финансирал такива актове или е предоставял средства на други лица за тяхното извършване.
- 91 В случая във връзка с действията на г-н Т. по оказване на подкрепа на ПКК от преписката по делото е видно, че заинтересованото лице е участвало в законни събрания и в мероприятия, като например честването на кюрдската нова година, както и в събирането на дарения за тази организация. Наличието на такива действия обаче не предполага непременно, че извършителят им е подкрепял легитимността на терористични актове. На по-силно основание такива действия не представляват сами по себе си терористични актове.

- 92 В този контекст запитващата юрисдикция е длъжна също да прецени доколко сериозна е заплахата, произтичаща за националната сигурност или обществения ред от действията на г-н Т. По-конкретно тя трябва да провери дали той може лично да бъде подведен под отговорност за осъществяването на дейностите на ПКК. В това отношение, макар да е вярно, че трябва да се вземе предвид влязлата в сила присъда на г-н Т. от 3 декември 2008 г., посочената юрисдикция следва все пак да провери — с оглед на принципа на пропорционалност, който трябва да бъде спазен при приемане на мярката — дали заплахата, която заинтересованото лице е могло евентуално да представлява в миналото за националната сигурност или обществения ред на Федерална република Германия, все още съществува към датата на приемане на разглежданото в главното производство решение.
- 93 В това отношение запитващата юрисдикция следва също да вземе предвид обстоятелството, че г-н Т. е осъден да заплати глоба, а не му е наложено наказание лишаване от свобода, и да провери дали предвид това обстоятелство и евентуално предвид естеството на извършените от него деяния са налице „императивни причини, свързани с националната сигурност или с обществения ред“ по смисъла на член 24, параграф 1 от Директива 2004/83, обосноваващи отнемането на разрешението за пребиваване на г-н Т.
- 94 След тези уточнения трябва да се добави, че първата последица от прилагането от държава членка на изключението по член 24, параграф 1 от Директива 2004/83 се изразява в това, че съответният бежанец губи разрешението си за пребиваване, макар — както е в случая по главното производство — да има право на друго основание да остане законно на територията на тази държава членка.
- 95 Все пак в това отношение следва да се подчертае, че бежанецът, чието разрешение за пребиваване е отнето съгласно член 24, параграф 1 от Директива 2004/83, запазва статута си на бежанец, освен ако и докато той не бъде прекратен. Поради това, макар и лишено от разрешение за пребиваване, заинтересованото лице остава бежанец и на това основание продължава да се ползва с предимствата, гарантирани на бежанците в глава VII от посочената директива, а именно по-специално с право на закрила срещу връщане, запазване на целостта на семейството, право на документи за пътуване, достъп до работа, образование, социално подпомагане, медицински грижи и жилищно настаняване, свобода на движение в рамките на държавата членка и достъп до средства за интегриране. С други думи, държавата членка не разполага с право на преценка за това дали да продължи да предоставя или да откаже да предостави на този бежанец съществените предимства, гарантирани в посочената директива.
- 96 Макар да е вярно, че съгласно съображение 30 от Директива 2004/83 в рамките, определени от техните международни задължения, държавите членки могат да приемат такива разпоредби, съгласно които „предоставянето на предимства по отношение на достъпа до работа, до социално осигуряване, до здравеопазване и до средства за интегриране е подчинено на предварителното издаване на разрешение за пребиваване“, така предвиденото условие все пак се отнася до изпълнението на чисто административни формалности, тъй като глава VII от посочената директива има за цел на бежанците да се гарантира минимално равнище на предимства във всички държави членки. Освен това, като се има предвид, че в същата директива няма съответстваща на това съображение разпоредба, то не би могло да бъде използвано като правно основание за намаляване от държавите членки на предимствата, гарантирани в глава VII от Директивата, при отнемане на разрешение за пребиваване на бежанец.
- 97 Бежанците получават тези права вследствие на предоставянето на статут на бежанец, а не на издаването на разрешение за пребиваване, поради което, докато се ползва с този статут, бежанецът трябва да разполага с така гарантираните в Директива 2004/83 права и те могат да бъдат ограничавани само ако са изпълнени условията по глава VII от нея, като държавите членки нямат право да налагат други, непредвидени в нея ограничения.

- 98 Поради това в случая по главното производство се оказва несъвместимо с Директива 2004/83 обстоятелството, че видно от представените на Съда материали по преписката, отнемането на разрешението за пребиваване на г-н Т., произтичащо по закон от заповедта за експулсиране, е имало последици за достъпа на г-н Т. до заетост, професионално обучение и до други социални права, тъй като съгласно германското право за ползването с тези права е необходимо да се притежава редовно разрешение за пребиваване.
- 99 С оглед на всички изложени по-горе съображения на втория въпрос следва да се отговори, че подкрепата за терористична организация, включена в списъка в приложение към Обща позиция 2001/931, може да представлява една от „императивни[те] причини, свързани с националната сигурност или с обществения ред“ по смисъла на член 24, параграф 1 от Директива 2004/83 дори и да не са изпълнени условията по член 21, параграф 2 от нея. За да може предоставено на бежанец разрешение за пребиваване да бъде отнето на основание член 24, параграф 1 от посочената директива поради оказваната от бежанеца подкрепа на такава терористична организация, компетентните органи все пак трябва под контрола на националните съдилища да извършат индивидуална преценка на конкретните факти във връзка с действията както на организацията, така и на бежанеца. Когато държава членка реши да отведе бежанец, чието разрешение за пребиваване е отнето, но спира изпълнението на това решение, не е съвместимо с посочената директива той да бъде лишен от достъп до гарантираните в глава VII от нея предимства, освен ако не е приложимо изрично предвидено в същата директива изключение.

По съдебните разноски

- 100 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (първи състав) реши:

- 1) Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29 април 2004 година относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила трябва да се тълкува в смисъл, че вече издадено на бежанец разрешение за пребиваване може да бъде отнето или на основание член 24, параграф 1 от тази директива, когато са налице императивни причини, свързани с националната сигурност или с обществения ред, по смисъла на тази разпоредба, или съгласно член 21, параграф 3 от посочената директива, когато има основание за прилагане на изключението от принципа за забрана на връщането, предвидено в член 21, параграф 2 от същата директива.
- 2) Подкрепата за терористична организация, включена в списъка в приложение към Обща позиция 2001/931/ОВППС на Съвета от 27 декември 2001 година за прилагането на специални мерки за борба с тероризма, в приложимата за фактите по главното производство редакция, може да представлява една от „императивни[те] причини, свързани с националната сигурност или с обществения ред“ по смисъла на член 24, параграф 1 от Директива 2004/83 дори и да не са изпълнени условията по член 21, параграф 2 от нея. За да може предоставено на бежанец разрешение за пребиваване да бъде отнето на основание член 24, параграф 1 от посочената директива поради оказваната от бежанеца подкрепа на такава терористична организация, компетентните

органи все пак трябва под контрола на националните съдилища да извършат индивидуална преценка на конкретните факти във връзка с действията както на организацията, така и на бежанеца. Когато държава членка реши да отведе бежанец, чието разрешение за пребиваване е отнето, но спира изпълнението на това решение, не е съвместимо с посочената директива той да бъде лишен от достъп до гарантираните в глава VII от нея предимства, освен ако не е приложимо изрично предвидено в същата директива изключение.

Подписи